

**แนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดตาก**
**Guidelines Management of Product Manufacturing Group on
One Tambon One Product in Tak Province**

นางสาววิภาดา มุกดา*

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Wipada Mukda*

Faculty of Management Science, Suan Dusit Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มาลงทะเบียน จำนวนทั้งสิ้น 180 กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดลำดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. ในภาพรวมของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Material) ลำดับที่ 2 การบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) ลำดับที่ 3 การบริหารจัดการด้านการเงิน (Money) ลำดับที่ 4 การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) ลำดับที่ 5 การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) และลำดับที่ 6 การบริหารจัดการคน (Man)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการให้กับผู้ผลิตสินค้า ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้านคน หน่วยงานควรเข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การแบ่งงานกันทำ แล้วฝึกอบรมทักษะการผลิตให้กับสมาชิกในกลุ่มให้มีความเชี่ยวชาญและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2) การบริหารจัดการ

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
e-mail: wipada_mukda9002@hotmail.com

ด้านการเงิน ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับกลุ่มผู้ผลิต ควรจัดฝึกอบรม
 ในด้านการจัดการทางการเงินตามหลักการบัญชีที่ถูกต้อง 3) การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ หน่วยงาน
 ควรให้ความรู้ คำแนะนำ ฝึกอบรมพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเหลือด้านการหา
 วัตถุดิบอื่น ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นเข้ามาทดแทนและสามารถแปรรูปวัตถุดิบที่เหลือจากการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่ม
 ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด หรือโดยการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในกลุ่มผู้ผลิตประเภทเดียวกันหรือ
 ประเภทอื่น ๆ เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 4) การบริหารจัดการด้านวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร
 เข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงาน
 ภายในกลุ่ม และผู้ผลิตควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วเฝ้าหาโอกาสในการสร้าง
 เครือข่าย เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ให้มีทิศทางในการผลิตที่ถูกต้อง 5) การบริหารจัดการ
 ด้านตลาดควรให้หน่วยงานจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
 ขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ให้มากขึ้นทุกรูปแบบเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึง
 ผู้บริโภค การตั้งราคาสินค้าควรที่จะกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับตลาดส่วนด้านการประชาสัมพันธ์
 ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับผู้บริโภคได้รับทราบโดยผ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น ใบปลิว วิทยุ
 โทรทัศน์ท้องถิ่น เว็บไซต์ เป็นต้น 6) การบริหารจัดการด้านเครื่องจักรหน่วยงานควรเข้ามาให้คำแนะนำ
 ในการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน ฝึกให้สมาชิกเรียนรู้ คัดเลือกเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ใน
 การผลิตให้เหมาะสมกับการทำงาน การตรวจสอบเครื่องมือก่อนการใช้งานทุกครั้ง การบำรุงรักษาเครื่องมือ
 เครื่องจักรเพื่อยืดอายุการใช้งานยาวนาน

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารจัดการ กลุ่มผู้ผลิต สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

Abstract

This research aimed 1) to study the management of the One Tambon One Product (OTOP) manufacturing group in Tak Province and 2) to propose guidelines for management development for the group. The quantitative data was collected from 180 OTOP manufacturing groups in Tak Province. The qualitative data was collected from 10 key informants. The research instruments were a questionnaire created by a researcher and interview questions. Data was analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The results were as follows :

1) In general, the product management of the OTOP manufacturing groups was at a high level. When considering each aspect, each of them was also at a high level, starting with material management, followed by machine management, money management, marketing management, method management, and human resource management.

2) The management guidelines for manufacturers were divided into six aspects :

a) Regarding human resource management, the groups should be provided knowledge about collaborative workings and trainings should be more skillful, creative and initiative.

b) Regarding financial management, the groups should be provided financial sources with low interest rates and be trained to make standard financial statements.

c) Regarding material management, the groups should be supported with knowledge, advice, trainings, and substitute material sources. The materials left from production should be further processed to make other value-added products. At the same time, networks should be created for material sharing and exchange.

d) Regarding method management, the groups should be supported with the knowledge of setting organizational structures, rules, and regulations for the groups. The groups should also work together and seek opportunities to create a network for setting a product standard.

e) Regarding marketing management, the groups should be trained in order to develop a standard in their products. The distribution for OTOP products should be expanded in all channels to increase the opportunity for customers to access the products. Pricing should be appropriate with the market. Public relations should be done through brochures, radio and local TV segments, and websites.

f) Regarding machine management, the groups should be supported with training in production planning in all processes. Group members should be trained to choose, use, and maintain the tools, machines and instruments.

Keywords : guidelines management, community products maker's group, One Tambon One Product

บทนำ

สภาพการดำเนินชีวิตของประชาชนไทยในปัจจุบันยังถือได้ว่าประชาชนในระดับรากหญ้ายังมีความเดือดร้อนอันเกิดจากการมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เป็นผลมาจากการตกงานราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ กำลังซื้อของคนในประเทศตกต่ำและการพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องพัฒนาในระดับรากหญ้าให้สามารถสร้างรายได้เลี้ยงตัวเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน คณะรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชน จึงได้กำหนดนโยบายบริหารราชการแผ่นดินโดยมุ่งมั่นที่จะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน (Government Savings Bank, 2001)

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุน “ธุรกิจชุมชน” ซึ่งหมายถึง การรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำมาหากิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขและความเข้มแข็งต่อชุมชนนั้นๆ ซึ่งธุรกิจชุมชนจะเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้ ซึ่งมีได้หมายถึงการพึ่งตนเองด้วยเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว แต่หมายถึง การพัฒนาโดยรวมโดยไม่เป็นภาระให้กับรัฐหรือต้องพึ่งพาทายนอก ธุรกิจชุมชนจะเป็นการเพิ่มศักยภาพของระบบเศรษฐกิจระดับชุมชนในการพัฒนาความร่วมมือกับระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ เพราะการที่ชุมชนไม่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจภายนอก ย่อมหมายถึง โอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันจะเป็นไปได้มากขึ้น อันเป็นหลักการที่จะนำไปสู่การเป็นฐานรากทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจระดับประเทศอย่างแท้จริง

รัฐบาลจึงใช้โครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ในการต่อสู้กับปัญหาความยากจน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการสนับสนุนให้ชุมชนใช้ภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์มาสร้างเป็นจุดขายของตนเอง มีความเชื่อมั่นพื้นฐานว่า การให้ชุมชนได้คิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองจะทำให้ชุมชนได้เห็นแนวทางในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนฐานรากซึ่งจะสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ต่อมารัฐบาลได้กำหนดให้มีการคัดสรรผลิตภัณฑ์ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไทย (OTOP Product Champion : OPC) เพื่อสามารถส่งออกได้ในจำนวนกลุ่ม/ผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์มีปัญหาแตกต่างกันออกไป อาทิ ปัญหาด้านวัตถุดิบ การใช้ปัจจัยการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการ โดยปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งและความยั่งยืนของกลุ่มและชุมชนในระดับฐานรากเป็นอย่างมากก็คือ ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบ อาทิเช่น การจัดการด้านการตลาด การจัดการการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่ม ซึ่งปัญหาทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กัน เช่น ถ้ากลุ่มผู้ผลิตขายสินค้าไม่ได้ กลุ่มจะขาดแรงจูงใจในการพัฒนาสินค้า รวมทั้งขาดแรงจูงใจในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน (Jackkorn, 2004)

จังหวัดตากเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2546 ในการแก้ไขปัญหาความยากจน การสร้างงาน สร้างอาชีพและสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกระบวนการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ โดยส่งเสริมได้ในขอบเขตที่จำกัดจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้ได้รับการส่งเสริมในแนวทางที่จะช่วยผลักดันให้ไปสู่การเป็นผู้ประกอบการแบบมืออาชีพ มีการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานมีการบริหารจัดการที่ดีมีช่องทางการจำหน่ายของตนเอง โดยที่ยังคงไว้ซึ่งความเชื่อมโยงกับชุมชนและท้องถิ่นและวัฒนธรรมได้รับการพัฒนาระดับสู่ SMEs ด้วยเหตุดังกล่าวจังหวัดตากจึงได้มีนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้แต่ละชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยรัฐพร้อมที่จะสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงองค์ความรู้สมัยใหม่ แหล่งเงินทุนและพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารและการตลาดเพื่อการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์จากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งการดำเนินงานโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Product Champion : OPC) เป็นโครงการตามนโยบายการดำเนินงานเพื่อจัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP และการจัดระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (1 - 5 ดาว) ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการส่งเสริมและพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

แต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดสรรเป็นจำนวนค่อนข้างน้อย อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้มีคุณสมบัติได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงส่งผลถึงรายได้ในการจัดจำหน่าย เพราะการที่ผลิตภัณฑ์ได้มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 - 5 ดาว จะเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ทำให้ได้รับความนิยมเชื่อถือเป็นที่ต้องการของตลาดส่งผลถึงราคาผลิตภัณฑ์ที่สูงขึ้นและการมีรายได้เพิ่มขึ้นในจำนวนกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่ละกลุ่มมีปัญหาแตกต่างกันออกไป ปัญหาด้านวัตถุดิบ การใช้ปัจจัยการผลิต การตลาด การเงินและการลงทุน สำหรับปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อความแข็งแกร่งและความยั่งยืนของกลุ่มธุรกิจและชุมชนในระดับฐานรากเป็นอย่างมากที่สุดก็คือ ปัญหาเรื่องของการบริหารจัดการ ทั้งนี้เนื่องจากจากธุรกิจชุมชนแต่ละกลุ่มมีหลักในการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ผลิตเป็นอย่างยิ่ง (Tak Development Agency, 2010)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ และผู้เกี่ยวข้องที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาเศรษฐกิจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

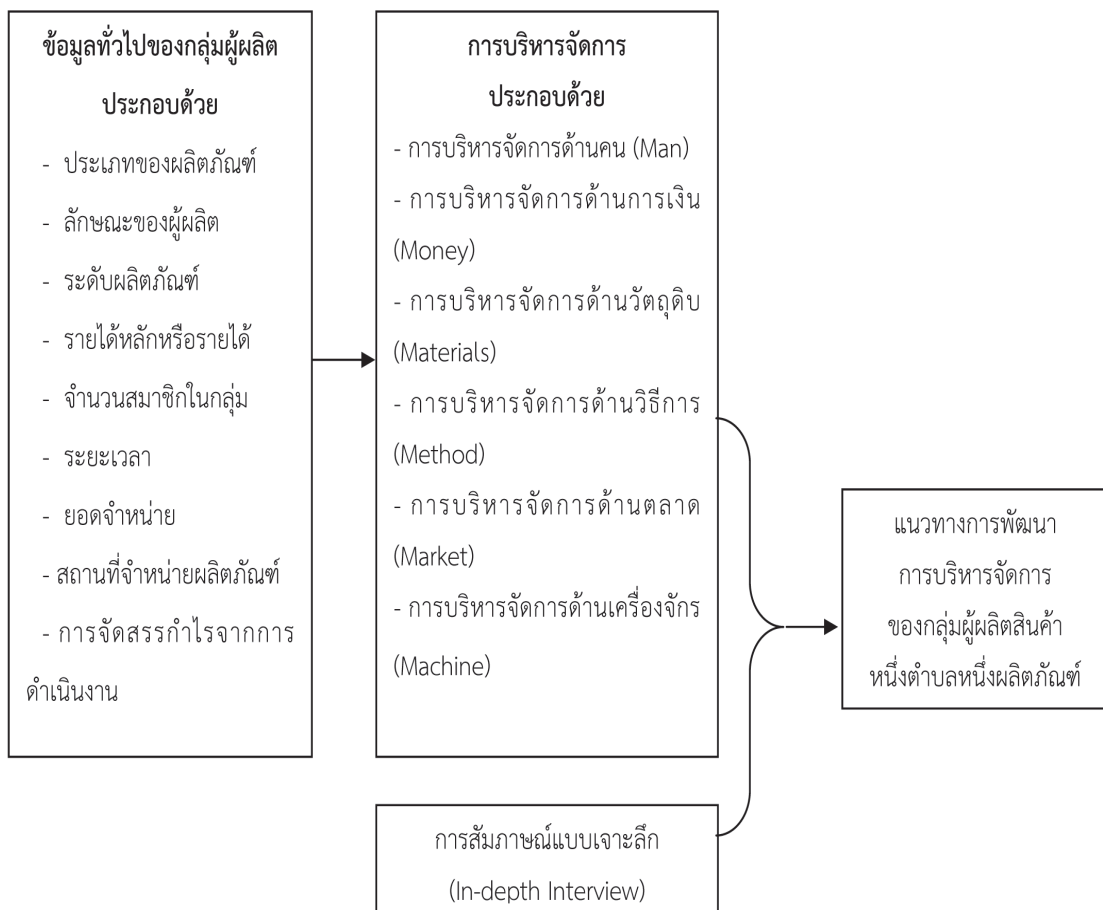
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสินค้าของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสินค้าของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก

กรอบแนวคิด

ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีของ (Bangmo, 1998) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้นตัวแปรตาม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Sittisom (2010) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสินค้า OTOP ในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสินค้า OTOP 2) ศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตสินค้า OTOP ในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสินค้า OTOP ขั้นตอนที่ 2 คือ ใช้การประชุมกลุ่มย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการสังเคราะห์จากการประชุมกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านทรัพยากรสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พบว่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุด และความเป็นไปได้ทางการตลาดมีเรื่องราวหรือตำนานของผลิตภัณฑ์เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมน้อยที่สุด 2) ด้านการบริหารจัดการ พบว่ามีการสั่งการเกี่ยวกับภาวการณ์เป็นผู้นำมากที่สุด และการวางแผนการใช้วัตถุดิบน้อยที่สุด 3) ด้านสภาพความพร้อมการดำเนินงาน พบว่ามีความพร้อมในด้านโทรศัพท์ อยู่ในระดับมาก และการหาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมน้อยที่สุด 4) การส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ พบว่า มีการรับรองสินค้ามากที่สุดและมีการหาวัตถุดิบน้อยที่สุด แนวทางในการแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตสินค้า OTOP ในจังหวัดนนทบุรี มี 4 แนวทางได้แก่ 1. สร้างผู้ประกอบการให้เป็นผู้นำในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา 2. ควรหาช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยการตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ในแต่ละจังหวัด 3. มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนและอนุมัติผลเร็ว 4. ภาครัฐใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือจัดนิทรรศการเผยแพร่ให้ความรู้และส่งเสริมให้เกิดความนิยม และรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่ผลิตในประเทศ เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคให้สูงขึ้น

Duangkaeo (2009) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้งตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการ 2) แนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี วิธีดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการ ขั้นที่ 2 นำมาหาแนวทางการบริหารจัดการ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากปัญหาสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านการควบคุมติดตาม ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ปัญหาด้านการวางแผนปฏิบัติงาน 2) แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง ประกอบด้วย 4 แนวทาง คือ 1. ด้านการบริหารงานบุคคล คือ การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารแต่ละคนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน คือ จัดอบรมสัมมนาเพิ่มพูนประสิทธิภาพคณะกรรมการบริหารในเรื่องการวางแผนการควบคุมและติดตาม การจัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดให้มีการศึกษาดูงานกลุ่ม 3. ด้านการตลาด

และการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องเทคนิคการส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับคณะกรรมการบริหารประสานกับกลุ่มอื่น ๆ 4. ด้านการควบคุมติดตาม คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม ตรวจสอบภายใน และการกำหนดรูปแบบการควบคุมการขาย

Chaiwet (2007) ได้ศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มชุมชนจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน 3) เปรียบเทียบการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องประเภทธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจและจำนวนเงินลงทุนเริ่มแรก 4) เปรียบเทียบปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องประเภทธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ และจำนวนเงินลงทุนเริ่มแรกจำนวน 150 กลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มธุรกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทอาหาร ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ 1- 3 ปี มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มธุรกิจ 11 - 20 คน มีจำนวนเงินทุนเริ่มแรก 50,001 - 100,000 และการระดมเงินทุนจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน 2) กลุ่มธุรกิจชุมชน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารการตลาด, ด้านการบริหารการเงินทุน, ด้านการบริหารการผลิต และด้านบริหารจัดการ 3) กลุ่มธุรกิจชุมชน มีปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ, ด้านการบริหารการเงินและทุน, ด้านการบริหารการผลิต, สำหรับระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารการตลาด

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มาลงทะเบียนของจังหวัดตาก จำนวน 318กลุ่มและผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการ คัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณเป็นกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มาลงทะเบียนเข้ารับการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamané) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 กลุ่ม

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการคัดเลือกผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ใช้เกณฑ์การเลือกจากอำเภอที่มีการลงทะเบียนของกลุ่มผู้ผลิตสินค้ามากที่สุดได้แก่ พัฒนาการอำเภอเมืองตาก จำนวน 1 คน พัฒนาการอำเภอแม่สอด จำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภอเมืองตาก จำนวน 1 คน

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภอแม่สวด จำนวน 2 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภอพบพระ จำนวน 2 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภอแม่ระมาด จำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภออุ้มผาง จำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการอำเภอวังเจ้า จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดตาก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มผู้ผลิต ได้แก่ ประเภทของผลิตภัณฑ์ ลักษณะของกลุ่มผู้ผลิตระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เป้าหมายการดำเนินงานของกลุ่มจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ระยะเวลาการจัดตั้งกลุ่ม ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเฉลี่ยต่อเดือนสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์และการจัดสรรกำไรจากการดำเนินงานของกลุ่ม

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านคน (Man) การบริหารจัดการด้านการเงิน (Money) การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Material) การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) และการบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ระดับคะแนน	ระดับการปฏิบัติ
5	หมายถึง ปฏิบัติการมากที่สุด
4	หมายถึง ปฏิบัติการมาก
3	หมายถึง ปฏิบัติการปานกลาง
2	หมายถึง ปฏิบัติการน้อย
1	หมายถึง ปฏิบัติการน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด (Open – End) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) กับพัฒนาการอำเภอและนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 การเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ การบริหารจัดการด้านคน (Man) การบริหารจัดการด้านการเงิน (Money) การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Material) การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) และการบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดข้อคำถามในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาคำถามสามารถปรับได้ตามลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยอาศัยวิธีการตั้งคำถามที่มีความเข้าใจง่าย

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มอลงทะเบียนในแต่ละอำเภอของจังหวัดตากแล้วผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามชุดที่สมบูรณ์ จำนวน 180 ชุด

4. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดข้อคำถามในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาคำถามสามารถปรับได้ตามลักษณะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยอาศัยวิธีการตั้งคำถามที่มีความเข้าใจง่าย

3. ทำหนังสือถึงผู้ให้ข้อมูลแล้วดำเนินการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 คน ได้แก่ พัฒนาการอำเภอและนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการในแต่ละอำเภอ

4. แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปผล โดยการสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดลำดับการบริหารจัดการแบ่งออกเป็น 6 ประเด็น เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายประเภทของผลิตภัณฑ์ ลักษณะของกลุ่มผู้ผลิตระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เป้าหมายการดำเนินงานของกลุ่มจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ระยะเวลาการจัดตั้งกลุ่ม ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเฉลี่ยต่อเดือนสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์และการจัดสรรกำไรจากการดำเนินงานของกลุ่ม

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายระดับการบริหารจัดการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 6 ด้าน คือ การบริหารจัดการด้านคน (Man) การบริหารจัดการด้านการเงิน (Money) การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Material) การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) และการบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) โดยกำหนดเกณฑ์สำหรับการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	ระดับการนำมาใช้	ปฏิบัติมากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	ระดับการนำมาใช้	ปฏิบัติมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	ระดับการนำมาใช้	ปฏิบัติปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	ระดับการนำมาใช้	ปฏิบัติน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	ระดับการนำมาใช้	ปฏิบัติน้อยที่สุด

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสรุปประเด็นโดยการสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดลำดับการบริหารจัดการออกเป็น 6 ประเด็น เพื่อมานำเสนอด้วยข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ผลิตสินค้ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 73 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 40.6 ลักษณะของผู้ผลิตเป็นผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว จำนวน 91 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 50.60 ระดับผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นระดับไม่มีดาว จำนวน 89 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 49.40 เป้าหมายการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นรายได้เสริม จำนวน 93 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 51.70 จำนวนของสมาชิกภายในกลุ่มส่วนใหญ่มีสมาชิกภายในกลุ่ม 1 - 10 คน จำนวน 135 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระยะเวลาการจัดตั้งกลุ่ม ส่วนใหญ่ 1 - 3 ปี จำนวน 42 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 23.30 ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 58 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 32.20 สถานที่จำหน่ายสินค้าส่วนใหญ่จำหน่ายที่ร้านค้าตนเอง จำนวน 117 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 40.07 การจัดสรรกำไรจากการดำเนินงานของกลุ่มส่วนใหญ่เก็บไว้เป็นทุนในการดำเนินงาน จำนวน 177 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 57.842. การบริหารจัดการสินค้าของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

2. ในภาพรวมการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Material) ($\bar{X} = 4.14$ S.D. = 0.54) ลำดับที่ 2 การบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) ($\bar{X} = 3.94$ S.D. = 0.61) ลำดับที่ 3 การบริหารจัดการด้านการเงิน (Money) ($\bar{X} = 3.88$ S.D. = 0.70) ลำดับที่ 4 การบริหารจัดการด้านตลาด

(Market) ($\bar{X} = 3.80$ S.D. = 0.60) ลำดับที่ 5 การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) ($\bar{X} = 3.77$ S.D. = 0.69) และลำดับที่ 6 การบริหารจัดการด้านคน (Man) ($\bar{X} = 3.70$ S.D. = 0.64)

3. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดตาก ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยเรียงความถี่จากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ควรให้หน่วยงานจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับกลุ่มผู้ผลิตเพื่อให้ได้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมาตรฐานควรให้หน่วยงานสนับสนุนในการจัดหาแหล่งจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้ผลิตสินค้า OTOP จัดแสดงผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอควรให้หน่วยงานมีการจัดหาแหล่งกองทุนเงินกู้ยืมให้กับกลุ่มผู้ผลิตเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน ควรให้หน่วยงานเข้ามาพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มผู้ผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐานและกำหนดราคาให้ตรงกับความต้องการของตลาดขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานและสมาชิกของกลุ่มควรให้หน่วยงานเข้ามาให้คำแนะนำในการใช้เครื่องจักรเพราะยังขาดเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิตสินค้าสถานที่ผลิตห่างไกลแหล่งวัตถุดิบและวัตถุดิบไม่เพียงพอในการผลิตเกิดความล่าช้าในหน้าที่ความรับผิดชอบสภาพแวดล้อมของสถานที่ตั้งเช่นแสงสว่างไม่เพียงพออากาศ ไม่ถ่ายเท มีเสียงดังรบกวนเป็นต้นสมาชิกกลุ่มเวลาเป็นงานแล้วจะแยกออกไปทำธุรกิจเองสมาชิกยังขาดการพัฒนาฝีมือในการผลิตมีการกู้หนี้ยืมสินมากเพราะวัตถุดิบมีราคาแพงทำให้ค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่ากำไรที่หามาได้ในแต่ละเดือน

4. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับพัฒนาการอำเภอและนักวิชาการชำนาญการในแต่ละอำเภอซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้ส่งผลิตภัณฑ์เข้าไปคัดสรรฯ ทั้ง 5 ประเภทด้วยกันได้แก่ ประเภทอาหาร, ประเภทเครื่องดื่ม, ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย, ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก, ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการให้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้า ด้วยการจัดลำดับการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

4.1 การบริหารจัดการด้านคน (Man) เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตยังไม่มีกำหนดโครงสร้างอย่างชัดเจนทำให้เกิดความล่าช้าในหน้าที่ความรับผิดชอบสมาชิกยังขาดการพัฒนาฝีมือแต่พอเวลาเป็นงานแล้วก็จะแยกออกไปทำธุรกิจเองทำให้ขาดแรงงานในการผลิต ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านคนนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การแบ่งงานกันทำโดยคัดเลือกคนงานจากคนในพื้นที่เพื่อเป็นการเชื่อมโยงกับชุมชนให้คนในชุมชนได้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นแล้วพิจารณาจากความถนัด ความสามารถของคนงานแต่ละคนเป็นหลักให้ชัดเจนไม่ให้เกิดความซับซ้อน แล้วฝึกอบรมทักษะการผลิตให้กับสมาชิกในกลุ่มให้มีความเชี่ยวชาญและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตลอดจนการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจของสมาชิกในกลุ่มให้อยู่กับกลุ่มต่อไป

4.2 การบริหารจัดการด้านเงิน (Money) กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางด้านธุรกิจเพราะความรู้มีน้อย มีเงินทุนน้อยจึงต้องทำให้ไปกู้เงินนอกระบบทำให้มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่ากำไรที่หามาได้ในแต่ละเดือนขาดแหล่งเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำทำให้การดำเนินงานในการขยายตลาดทำได้

ยากและมีปัญหาในด้านการจัดทำบัญชีจึงทำให้ธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านเงินนั้น ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุน เงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อที่จะได้ขยายตลาดในการส่งออกผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่วนในเรื่องของการจัดทำบัญชียังนั้น ควรจัดฝึกอบรมในด้านการจัดทำงบการเงินตามหลักการบัญชีที่ถูกต้องโดยแสดงถึงความจำเป็นในการจัดทำและใช้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่กับการดำเนินงานทางธุรกิจอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.3 การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Materials) สาเหตุสำคัญที่ทำให้ระบบการผลิตไม่มีประสิทธิภาพได้แก่ไม่มีหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาสนับสนุน สมาชิกยังขาดการพัฒนาฝีมือในการผลิตไม่มีการศึกษาวางแผนกำลังการผลิตที่แท้จริง ตลอดจนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศกันมาก ๆ ก็ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรเช่นวัตถุดิบหายากขึ้นก็จะส่งผลต่อต้นทุนที่สูงขึ้นทำให้วัตถุดิบไม่เพียงพอในการผลิตแก่ยังสถานที่ผลิตห่างไกลแหล่งวัตถุดิบอีก ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านวัตถุดิบนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาให้ความรู้คำแนะนำฝึกอบรมพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตต่าง ๆ เช่น การผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษผลิตอาหารแปรรูปให้มีคุณภาพมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยเหลือด้านการหาวัตถุดิบอื่น ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นเข้ามาทดแทนวัตถุดิบที่กำลังจะขาดแคลนในปัจจุบัน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและสามารถแปรรูปวัตถุดิบที่เหลือจากการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด หรือโดยการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ประเภทเดียวกันหรือประเภทอื่น ๆ เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ตรงกับความต้องการของตลาดและมีคุณภาพการผลิตสูง

4.4 การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) กลุ่มผู้ผลิตยังขาดการเรียนรู้ ขาดการศึกษาข้อมูลในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานอย่างถ่องแท้ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านวิธีการนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงานภายในกลุ่มแบบเป็นลายลักษณ์อักษรและผู้ผลิตควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วไปหาโอกาสในการสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ให้มีทิศทางในการผลิตที่ถูกต้องและมีคุณภาพตลอดจนมีการวางระบบการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนพัฒนาบุคลากรและสร้างความพร้อมทางด้านระบบเทคโนโลยี

4.5 การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ขาดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เนื่องจากขาดความรู้ ขาดทักษะ ขาดแนวคิดของตนเองในเรื่องรูปแบบและบรรจุภัณฑ์ที่เหมือนกับกลุ่มอื่น ๆ ทำให้ผลิตภัณฑ์จำหน่ายได้ยาก ไม่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ การกำหนดราคาก็ไม่เหมาะสมและช่องทางการตลาดยังจำกัดอยู่ในพื้นที่ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านตลาดนั้น ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับกลุ่มผู้ผลิตในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานโดยการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ให้มากขึ้นทุกรูปแบบเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทาง

ในการเข้าถึงผู้บริโภคกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนเช่นจำหน่ายสินค้าให้นักท่องเที่ยว (Tourist) โดยประสานกับโรงแรมและสถานที่พักในแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์, การตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ในแต่ละอำเภอ จัดงานแสดงสินค้าภายในจังหวัดและภายในประเทศ หาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก (Export) ส่วนการตั้งราคาสินค้าต้องอยู่บนพื้นฐานต้นทุนควรที่จะต้องกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับตลาดซึ่งผู้ผลิต OTOP ต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายที่จะทำการตลาดนั้นเป็นกลุ่มที่อยู่ในระดับใดเพราะหากกลุ่มเป้าหมายเป็นคนระดับล่างก็จำเป็นต้องคำนึงถึงคู่แข่งที่สามารถผลิตสินค้าได้ในราคาที่ต่ำกว่า ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับผู้บริโภคได้รับทราบโดยผ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น ใบปลิว วิทยุ โทรทัศน์ท้องถิ่น เว็บไซต์ เป็นต้น

4.6 การบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) ส่วนใหญ่กลุ่มผู้ผลิตไม่มีการวางแผนการผลิต ไม่มีการอบรมในการใช้และซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ส่วนมากมักจะ เป็นเครื่องมือแบบง่าย ๆ หาได้ในท้องถิ่นไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรแบบเดิม ๆ อยู่ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านเครื่องจักรนั้น หน่วยงานควรเข้ามาให้คำแนะนำในการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน ฝึกให้สมาชิกเรียนรู้การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การคัดเลือกอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตที่ทันสมัยให้เหมาะสมกับการทำงาน การตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ก่อนการใช้งานทุกครั้ง การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อยืดอายุการใช้งานยาวนานและเกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด ตลอดจน เพื่อความปลอดภัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การบริหารจัดการด้านคน การบริหารจัดการด้านเงิน การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบการบริหารจัดการด้านวิธีการการบริหารจัดการด้านการตลาดและการบริหารจัดการด้านเครื่องจักรกล ผลจากการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการสินค้าของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับ Bussabong (2012) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราตำบลห้วยน้ำขาวอำเภอเมืองจังหวัดตราด พบว่า สภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราทั้ง 4 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารด้านการเงินการบริหารด้านการจัดการการบริหารด้านบุคคลการบริหารจัดการด้านวัสดุ อุปกรณ์เช่นเดียวกับ Ninsuk (2009) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษาขนมหม้อแกง ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และตรงกับ Bangmo (1998) มีความเห็นว่า การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ จากความหมายดังกล่าว จะเห็นว่า การจัดการมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การจัดการเป็นศิลปะในการใช้คนทำงาน การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการด้านคน การบริหารจัดการด้านเงิน การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ การบริหารจัดการด้านวิธีการ การบริหารจัดการด้านการตลาดและการบริหารจัดการด้านเครื่องจักรกล พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Chaiwat (2007) ได้ศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มชุมชนจังหวัดหนองคาย พบว่ากลุ่มธุรกิจชุมชนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารการเงินทุน ด้านการบริหารการผลิตและด้านบริหารจัดการเช่นเดียวกับ Duangkaeo (2009) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง พิจารณาเป็นรายข้อมีปัญหายอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากปัญหาสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านการควบคุมติดตามปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ปัญหาด้านการวางแผนปฏิบัติงาน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ผู้วิจัยขอสรุป ดังนี้

1. การบริหารจัดการด้านคน (Man) ควรเข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง การกำหนดกฎระเบียบการปฏิบัติงานในกลุ่มและบทบาทหน้าที่การแบ่งงานกันทำ โดยคัดเลือกคนงานจากคนในพื้นที่เพื่อเป็นการเชื่อมโยงกับชุมชนให้คนในชุมชนได้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นพิจารณาจากความถนัด ความสามารถของคนงานแต่ละคนเป็นหลักให้ชัดเจนไม่ให้เกิดความซับซ้อนแล้วฝึกอบรมทักษะการผลิตให้กับสมาชิกในกลุ่มให้มีความเชี่ยวชาญและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตลอดจนการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจของสมาชิกในกลุ่มให้อยู่กับกลุ่มต่อไปสอดคล้องกับ Duangkaeo (2009) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาทั้ง ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล จัดอบรมให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารแต่ละคนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การบริหารจัดการด้านเงิน (Money) ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุน เงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ในการดำเนินธุรกิจเพื่อที่จะได้ขยายตลาดในการส่งออกผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่วนในเรื่องของการจัดทำบัญชีนั้น ควรจัดฝึกอบรมในด้านการจัดทำงบการเงินตามหลักการบัญชีที่ถูกต้องโดยแสดงถึงความจำเป็นในการจัดทำและใช้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการบริหารจัดการระบบประมาณที่มีอยู่กับการดำเนินงานทางธุรกิจอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับ Surasin (2004) ศึกษาแนวทางการบริหารงานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามทัศนะของกลุ่มผู้ผลิตที่ได้รับคัดเลือกเป็นสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย พบว่า ต้องการแหล่งเงินทุนสนับสนุนที่ปลอดดอกเบี้ยหรือมีดอกเบี้ยต่ำ

3. การบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ (Materials) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาให้ความรู้คำแนะนำฝึกอบรมพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตต่าง ๆ เช่น การผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษ ผลิตอาหารแปรรูปให้มีความเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยเหลือด้านการหาวัตถุดิบอื่น ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นเข้ามาทดแทนวัตถุดิบที่กำลังจะขาดแคลนในปัจจุบัน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและสามารถ

แปรรูปวัตถุดิบที่เหลือจากการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด หรือโดยการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ประเภทเดียวกันหรือประเภทอื่น ๆ เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ตรงกับความต้องการของตลาดและมีคุณภาพการผลิตสูงสอดคล้องกับ Ninsuk (2009) ศึกษาการบริหารจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษาขนมหม้อแกง ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่าบริหารจัดการด้านวัตถุดิบจะใช้แหล่งวัตถุดิบภายในหมู่บ้านและจากแหล่งใกล้เคียง

4. การบริหารจัดการด้านวิธีการ (Method) ควรเข้ามาช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงานภายในกลุ่มและบทบาทหน้าที่การแบ่งงานกันทำในการดำเนินกิจกรรมแบบเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้ผลิตควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วใฝ่หาโอกาสในการสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ให้มีทิศทางในการผลิตที่ถูกต้องและมีคุณภาพตลอดจนมีการวางระบบการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนพัฒนาบุคลากรและสร้างความพร้อมทางด้านระบบเทคโนโลยีสอดคล้องกับ Duangkaeo (2009) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านผาตั้ง ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่าด้านการวางแผนปฏิบัติงาน คือ ควรจัดอบรมสัมมนาเพิ่มพูนประสิทธิภาพคณะกรรมการบริหารในเรื่องการวางแผนการควบคุมและติดตาม การจัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดให้มีการศึกษาดูงานกลุ่ม ส่วนด้านการควบคุมติดตาม คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมตรวจสอบภายใน และการกำหนดรูปแบบการควบคุมต่าง ๆ

5. การบริหารจัดการด้านตลาด (Market) ควรจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับกลุ่มผู้ผลิตในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานโดยการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ให้มากขึ้นทุกรูปแบบเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางในการเข้าถึงผู้บริโภคกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน เช่น จำหน่ายสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยว (Tourist) โดยประสานกับโรงแรมและสถานที่พักในแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ในแต่ละอำเภอจัดงานแสดงสินค้าภายในจังหวัดและภายในประเทศ หาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก (Export) ส่วนการตั้งราคาสินค้าต้องอยู่บนพื้นฐานต้นทุนควรที่จะต้องกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับตลาดซึ่งผู้ผลิต OTOP ต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายที่จะทำการตลาดนั้นเป็นกลุ่มที่อยู่ในระดับใดเพราะหากกลุ่มเป้าหมายเป็นคนระดับล่างก็จำเป็นต้องคำนึงถึงคู่แข่งที่สามารถผลิตสินค้าได้ในราคาที่ต่ำกว่า ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับผู้บริโภคได้รับทราบโดยผ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น ใบปลิว วิทยุ โทรทัศน์ท้องถิ่น เว็บไซต์ เป็นต้นสอดคล้องกับ Sittisom (2010) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสินค้า OTOP ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ควรหาช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้นโดยการตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ในแต่ละจังหวัดและภาครัฐควรใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือจัดนิทรรศการเผยแพร่ให้ความรู้และส่งเสริมให้เกิดความนิยมและรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่ผลิตในประเทศเพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคให้สูงขึ้น

6. การบริหารจัดการด้านเครื่องจักร (Machine) ควรเข้ามาให้คำแนะนำในการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน ฝึกให้สมาชิกเรียนรู้การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การคัดเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตที่ทันสมัยให้เหมาะสมกับการทำงาน การตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ก่อนการใช้งานทุกครั้ง การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต อย่างเป็นระบบเพื่อยืดอายุการใช้งานยาวนานและเกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด ตลอดจนเพื่อความปลอดภัย ตรงกับ Bangmo (1998) หัวใจสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดของเครื่องจักรสำหรับการผลิต คือ ระบบการตรวจสอบดูแลรักษาเครื่องจักรเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การตรวจสอบและการบำรุงรักษาเครื่องจักรควรมีการวางแผนโดยกำหนดจากระยะเวลาการใช้งานควบคู่กับสภาพที่แท้จริงประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรใหม่หรือเครื่องจักรที่มีอยู่แล้วก็ตาม โดยหลักของการจัดการให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1.1 การบริหารจัดการด้านการตลาด กลุ่มผู้ผลิตมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลสินค้าให้กับผู้บริโภคได้รับทราบโดยผ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น ใบปลิว วิทยู ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเน้นการส่งเสริมการตลาดให้กับกลุ่มผู้ผลิตและหาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า การออกงานแสดงสินค้าในงานต่าง ๆ เพื่อหาตลาดใหม่ ๆ ในการเผยแพร่สินค้า

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้เพิ่มเติมกับกลุ่มผู้ผลิตสินค้า เพื่อให้ได้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายพัฒนาไปสู่ธุรกิจชุมชนเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมตามแนวเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเองของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

References

- Bangmo, S. (1998). *Organization and Management*. Bangkok : Witayaphat Printing. (in Thai).
- Buakeaw, I. (1994). *Community Management Summary*. Bangkok : Yuropa place.
- Bussabong, C. (2012). *Management Method for Para Rubber Co-Operative Group in Huangnamkhaw Sub - District, Muang District, Trat Province*. Thesis Master of Business Administration. Rambhai Barni Rajabhat University. Chanthaburi Province. (in Thai).
- Chaiwet, S. (2007). *Management the business community, community groups Nongkhai Province*. Thesis Master of Business Administration, Mahasarakham University, Mahasarakham Province. (in Thai).
- Duangkao, S. (2009). *The Proposed Guidelines of Management for Ban Pha Thang Local Textile Weavers, Huay Haeng Sub-district, Ban Rai District, Uthai Thani*. Thesis Master of Arts Program, Nakhon Sawan Rajabhat University. Nakhon Sawan Province. (in Thai).
- Government Savings Bank. (2001). *Order No. 39/2544 The People's Bank*. 23 June 2544. (in Thai).
- Jackkorn, N. (2004). *Project management efficiency manufacturers on One Tambon One Product 2003*. Research Report. Bangkok. (in Thai).
- Ninsuk, A. (2009). *Management on One Tambon One Product Phetchaburi Province : Cast Study Candy in Phetchaburi Province*. Thesis Master of Public Administration, Burapha University. Chonburi Province. (in Thai).
- Sittisom, W. (2010). *A Study of Management OTOP Goods in Nonthaburi Province*. King Mongkut's University of Technology North Bangkok. (in Thai).
- Surasin, S. (2004). *Guideline Administration One Tambon One Product of Manufacturers Opinion's in OTOP Product Champion*. Thesis Master of Industrial Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok. Bangkok . (in Thai).

Tak Development Agency. (2010). *OTOP Tak Province 2010*. Tak Province.

Valaisathien, P. (1997). *Process and techniques working developers*. Bangkok : The Thailand Research Fund. (in Thai).

ผู้เขียน

นางสาววิภาดา มุกดา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

295 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต 10300

e-mail : wipada_mukda9002@hotmail.com

